

**„Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони”
Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.**

**Мярка 19.1 „Помощ за подготовителни дейности”
на мярка 19 „Водено от общностите местно
развитие” от Програмата за развитие на селските
райони 2014–2020 г.**

**ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО
РАЗВИТИЕ В ПЕРИОДА 2014–2020 Г.**

ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ В ПЕРИОДА 2014–2020 г.

Водено от общностите местно развитие (**ВОМР**) е еквивалент на Местната инициативна група, която ще прилага подхода „Лидер“ в новия програмен период на ПРСР 2014-2020 при нови условия и правила.

Какво е различното през новия програмен период?

Основната цел на ВОМР е да стимулира местното развитие в селските райони.

Целите за прилагане и финансиране на стратегиите за ВОМР в Република България се постигат чрез изпълнение на проекти, свързани с:

- Насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони;
- Прилагане на интегриран подход към околната среда чрез подобряване на капацитета на местната общност и насърчаване на дейности, свързани с опазване на природното богатство и постигане на екологични приоритети;
- Използване на потенциала на културното и историческото наследство на териториите, на които се прилага подходът;
- Фокусиране върху иновациите чрез насърчаване на въвеждането им в практиката, което е и ключов приоритет на всички европейски фондове за периода 2014–2020 г.

В зависимост от нуждите и избора на местната общност финансирането на Стратегията за местно развитие може да бъде:

- многофондово, като получи едновременна подкрепа от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и/или от Европейския фонд за регионално развитие, и/или от Европейския социален фонд, и/или от Европейския фонд за морско дело и рибарство;
- monoфондово, финансирането е само от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

За изпълнение на многофондовото финансиране ще отговаря Комитет за координация на многофондовото прилагане на ВОМР.

Финансирането от европейските фондове е както следва:

- **От ПРСР:** за местните инициативни групи с население до **15 000 жители** (включително) е предвиден максимален бюджет **за изпълнение на проекти по стратегиите за местно развитие**, финансиирани по ЕЗФРСР, в размер до левовата равностойност на **1 000 000 евро**, а за групи с по-голямо население – до левовата равностойност на **1 500 000 евро**;
- **От ОПРЧР:** в размер до левовата равностойност на **760 000 евро**;
- **От ОПНОИР:** в размер до левовата равностойност на **500 000 евро**;
- **От ОПИК:** в размер до левовата равностойност на **500 000 евро**, когато местната инициативна група обхваща територия до **15 000 жители**; в размер до левовата равностойност на **1 000 000 евро**, когато МИГ обхваща територия от **15 000 до 45 000 жители**; в размер до левовата равностойност на **1 500 000 евро**, когато МИГ обхваща територия над **45 000 жители**;

- **От ОПОС:** максималният размер на финансиране на стратегия по програмата се определя в зависимост от размера на територията от мрежата НАТУРА 2000, за която се предвиждат дейности. Максималният размер на средствата, необходими за изпълнение на консервационни мерки, съгласно Националната приоритетна рамка за действие по НАТУРА 2000, е **60 евро за 1 хектар**. По изключение, разходите за хектар могат да надвишават посочената стойност с представяне на детайлна обосновка.

Максималният размер на допустимите разходи за проект към стратегия за ВОМР са до 200 000 евро за проекти, финансиирани от ПРСР, ПМДР, ОПРЧР и ОПНОИР.

Всички проекти трябва да са в съответствие с политиката на национално, регионално и местно ниво в областта на образованието, здравеопазването и социалните грижи. Инвестициите на местно ниво не трябва да противоречат на политиките по десегрегация и deinституционализация, в съответствие със Споразумението за партньорство на Република България.

Подбор и одобрение на проекти към СМР:

МИГ извършва предварителен подбор/оценка (в зависимост от източника за финансиране на проекта) на проектните предложения, а оценката и одобрението на проектните предложения се осъществява от УО на съответната програма.

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се взима от УО на съответната програма и от РА – за проекти по ПРСР.

Изисквания за прилагане на подхода „Лидер“ чрез ВОМР

- Подкрепата от ЕЗФРСР ще се прилага само на територията на селски райони. Подходът няма да се прилага в рамките на градовете, подпомагани от ОПРР по линия на устойчивото градско развитие;
- Безвъзмездната финансова помощ се отпуска за прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие (СВОМР);
 - Целевата територия трябва да обхваща население между 10 000 и 150 000 жители;
 - На една и съща територия може да има само един МИГ;
 - Кохерентност на територията;
 - Изграждане на партньорство между общините, частния сектор и гражданските организации на целевата територия, като никоя от групите не превишава 49% от имащите право на глас в общото събрание;
 - Наличие на доказателства за проведени действия по формиране на публично-частното партньорство, което осигурява представителност на трите сектора и на уязвимите групи на територията;
 - Съдържанието на СМР да е в съответствие с член 33 на Регламент 1303/2013.

Изисквания към бенефициентите и проектите към Стратегия за местно развитие:

- Местни заинтересовани лица с проекти към стратегията, в т.ч. МИГ;
- Бенефициентите по подмярката са с постоянен адрес или седалище на територията на МИГ;
- Проектите се изпълняват на територията на МИГ;
- Проектите трябва да бъдат в съответствие с приоритетите на ВОМР, Регламент (ЕС) № 1305/2013 г. и да допринасят за постигането на целите на СМР.

Мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014–2020 г. е с общ бюджет по ЕЗФРСР 131,5 млн. евро и включва:

- ▶ **Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“** с бюджет 4,8 млн. евро;
- ▶ **Подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“** с бюджет 90,1 млн. евро;
- ▶ **Подмярка 19.3 „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на МИГ“** с бюджет 6,5 млн. евро;
- ▶ **Подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие“** с бюджет 30 млн. евро.

Структура на прилагане

- ▶ Отговорен управляващ орган за прилагане на подхода ВОМР през програмния период 2014–2020 г. ще бъде УО на ПРСР;
- ▶ Създава се Комитет за координация на многофондовото прилагане на ВОМР (включва представители на всички програми, участващи във ВОМР, ДФЗ-РА, НСОРБ, Икономическия и социален съвет, ОСЕС, звена от Министерския съвет, Министерството на финансите и други заинтересовани страни);
- ▶ Комитетът ще гарантира координацията между различните фондове, ще разглежда и ще взима решения, свързани с многофондовото прилагане на подхода.

Новости:

- ▶ По-голям бюджет за прилагане на дейностите по подхода;
- ▶ Финансиране на подхода от още 3 фонда: ЕСФ, ЕФРР и ЕФМДР.

Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“

Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ има за цел подпомагане процеса на сформиране на публично-частно партньорство на допустимите за подпомагане територии, подкрепа за придобиване на умения и създаването на капацитет за функциониране на местни инициативни групи, обучение и популяризиране на подхода „Водено от общностите местно развитие“ сред заинтересованите страни с цел разработване и последващо прилагане на стратегии за Водено от общностите местно развитие (ВОМР), подкрепа за съхраняване и популяризиране на местната идентичност.

Територията, на която се прилага ВОМР в подготвителната мярка, обхваща всички населени места на община Стамболово и 54 от община Кърджали.

Финансовата помощ се предоставя за извършване на допустими разходи за реализиране на определените в заявлението за интерес/за подпомагане дейности и е в размер на 46 015,75 лева.

Водещ партньор е община Стамболово, представяна от Кмета на общината – Мухлис Сербест.

Партньори по проекта са:

- Община Кърджали, представяна от Кмета на общината – Хасан Азис;
- ЕТ „Стефанка Латунова – СТЕФИ“ – с. Долно Ботево, представяна от г-жа Стефанка Латунова;
- НЧ „Н.Й. Вапцаров 1951“ – с. Мост, представяно от Сами Исмаил.

Допустими дейности за местните общности по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“:

1. Учредяване на публично-частно партньорство;
2. Популяризиране на подхода „Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР) и процеса на разработване на стратегия за ВОМР;
3. Обучение на местни лидери и заинтересовани страни;
4. Проучвания и анализи на територията;
5. Подготовка на стратегия за ВОМР, включително консултиране на местната общност във връзка с подготовката на стратегията;
6. Координация на изпълнението на подготвителните дейности.

Дейностите по подмярката ще трябва да бъдат изпълнени за период от 6 месеца.

Подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“

Территориален обхват:

Подмярката се прилага на ниво обединение на община Стамболово и част от община Кърджали, при следните условия за територията:

- ▶ непрекъснати граници;
- ▶ население между 10 000 и 150 000 жители по данни от Националния статистически институт към 31.12.2015 г.;
- ▶ задължително включен селски район.

За една територия се одобрява **една стратегия за ВОМР, подкрепена от повече от един фонд**, като включването на мерки, финансиирани от ЕЗФРСР, в нея е задължително.

За една територия се одобрява **една местна инициативна група (МИГ) или една местна инициативна рибарска група (МИРГ)**, която изготвя и изпълнява една стратегия за ВОМР, подкрепена от повече от един фонд и включваща финансиране едновременно от ЕЗФРСР и ЕФМДР.

Стратегията определя финансовата рамка и конкретните мерки по отделните оперативни програми и ПРСР, които ще се финансират за съответната МИГ. Тя се разработва с широко обществено участие, за да отговаря в пълна степен на реалните потребности на населението и потенциала за развитие.

Бюджет на СМР

Максималният бюджет на стратегии за местно развитие, финансиирани от ЕЗФРСР, е в размер на левовата равностойност на:

- ▶ **1 000 000 евро** за местните инициативни групи с население до 15 000 жители включително;
- ▶ **1 500 000 евро** за групи с по-голямо население.

Вид на помощта:

- ▶ инвестиционни разходи по чл. 45 от Регламент (ЕС) № 1305/2013;
- ▶ други допустими разходи, свързани с изпълнението на операции по Регламент (ЕС) № 1305/2013 и приоритетите на стратегията за ВОМР;
- ▶ разходи, определени в Постановление № 119 от 2014 г. на Министерския съвет за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансиирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и от Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014–2020 г. (обр. ДВ, бр. 44 от 2014 г.) и в насоките за кандидатстване за ОПОС 2014–2020 г., ОПРЧР, ОПИК, ОПНОИР или ПМДР, когато в стратегия за ВОМР се предвижда финансиране на дейности по повече от един фонд.

Мерки, допустими за включване в стратегията, финансирана от ЕЗФРСР:

- ▶ Мерки, избрани в ПРСР 2014–2020 г.;
- ▶ Мерки от Регламент (ЕС) № 1305/2013;
- ▶ Мерки извън обхвата на мерките от Регламент (ЕС) № 1305/2013, но които да допринасят за постигането на приоритетите на ПРСР и на конкретната стратегия.

Операциите в рамките на стратегии за ВОМР, финансиирани от ЕЗФРСР, целят да подкрепят населението на територията на селските райони.

Мерки, недопустими за включване в стратегията, финансирана от ЕЗФРСР:

Мерки, предвиждащи фиксирани плащания, и мерки, свързани със схеми за плащания на площ, в т. ч. подмерки 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски производители”, 6.2 „Стартова помощ за неземеделски дейности” и 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства“ на мярка „Развитие на стопанства и предприятия“ от ПРСР 2014–2020 г.

Интензитетът на подпомагане за мярка от стратегията за ВОМР, финансирана от ЕЗФРСР, е:

- ▶ определен в стратегията за ВОМР в размер до 100 на сто в зависимост от получателя и от конкретната дейност, за която се предоставя финансиране, както и от приложимия режим на държавна помощ;
- ▶ за мярка, която е включена в ПРСР 2014–2020 или е част от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент, интензитетът на помощта не може да надвишава определения за съответната мярка в Регламента.

Интензитетът за мярка от стратегия за ВОМР, която не е включена в ПРСР 2014–2020 и не е част от Регламент (ЕС) № 1305/2013, се определя в зависимост от получателя на помощта по следния начин:

- а) когато получател е публично лице и проектът не генерира приход, интензитетът на помощта е в размер до 100 на сто;
- б) когато получател е публично лице и проектът генерира приход, интензитетът на помощта е в размер до 70 на сто;
- в) когато получател е частно лице, интензитетът на помощта е в размер до 60 на сто;
- г) когато получател е частно лице и проектът е в обществена полза, интензитетът на помощта е в размер до 70 на сто.

Бенефициент към стратегиите за местно развитие:

- ▶ Има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица на територията на действие на МИГ, и осъществява дейностите по проект на територията на действие на МИГ;
- ▶ Бенефициент може да бъде и самият МИГ.

Подмярка 19.3 „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на местни групи за действие“

Вид на помощта:

- ▶ Разходи за техническа помощ за подготвителни дейности по проекти за междутериториално и транснационално сътрудничество (разходи за срещи, организиране на мероприятия за планиране на проект и за разработване на проекта):

- ✓ Разходи за сътрудничество в рамките на Република България (вътрешно-териториално сътрудничество);
- ✓ Проекти за сътрудничество между територии в две или повече държави членки или с територии в трети държави (транснационално сътрудничество);
- ✓ Разходи за разработване на съвместен продукт/услуга, за проучвания, реализиране на промоционални и маркетингови кампании, обучения, семинари, срещи, съвместни събития, създаване и поддръжка на общи структури, координация на проекта.

Бенефициенти: *Местни инициативни групи, одобрени от УО.*

Допустими разходи: Разходи за техническа помощ за подготвителни дейности по проекти за междутериториално и транснационално сътрудничество:

- ▶ разходи, свързани със срещи с потенциални партньори (напр. пътни разходи, разходи за нощувки и храна, хонорари за експерти, хонорари на преводачи, разходи за комуникация);
- ▶ разходи, свързани с организирането на заседания и мероприятия за планиране на дейностите по проекта;
- ▶ разходи, свързани с разработването на проекта (напр. предварителни проучвания, консултации по специфични въпроси, хонорари на експерти по проекта, разходи за превод, разходи за допълнителен персонал и др.);
- ▶ разходи за сътрудничество в рамките на Република България (вътрешно-териториално сътрудничество) или проекти за сътрудничество между територии в две или повече държави членки, или с територии в трети държави (транснационално сътрудничество);
- ▶ разходи, свързани с разработването на съвместен продукт/услуга, вкл. разходи за материални и нематериални инвестиции;
- ▶ разходи за изследвания и пазарни проучвания, директно свързани със съвместното действие;
- ▶ разходи, свързани с реализирането на промоционални и маркетингови кампании;

- ▶ разходи, свързани с организирането на обучения, семинари, съвместни събития, срещи и т. н.;
- ▶ разходи за публикации в медиите;
- ▶ разходи, свързани със създаването и оперативната поддръжка на общи структури, създадени с цел изпълнение на проекта;
- ▶ координация на дейностите по проекта (разходи за допълнителен персонал, пътни разходи, разходи за нощувки и храна, хонорари за експерти, разходи за превод, разходи за комуникация и др.).

Подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие“

Вид на помощта:

- ▶ разходи за управление на стратегията на МИГ: заплати на персонала, командировки, наем на офис, комуникация и външни услуги, закупуване на офис техника, закупуване на офис консумативи и канцеларски материали, закупуване и техническо обслужване на един лек автомобил, обучения, свързани с управление на МИГ, непредвидени оперативни разходи и др.;
- ▶ разходи за популяризиране на стратегията за ВОМР на територията на нейното изпълнение: проучвания и анализи на съответната територия, популяризиране, информиране и публичност, организиране на обучения, семинари и информационни срещи за местни лидери, свързани с подготовка, изпълнение и отчитане на проекти, пътни и нощувки за командировки.

ЛИДЕР – в услуга на местните общности и хора!

Контакти:

Интернет страница: www.lagsk.eu

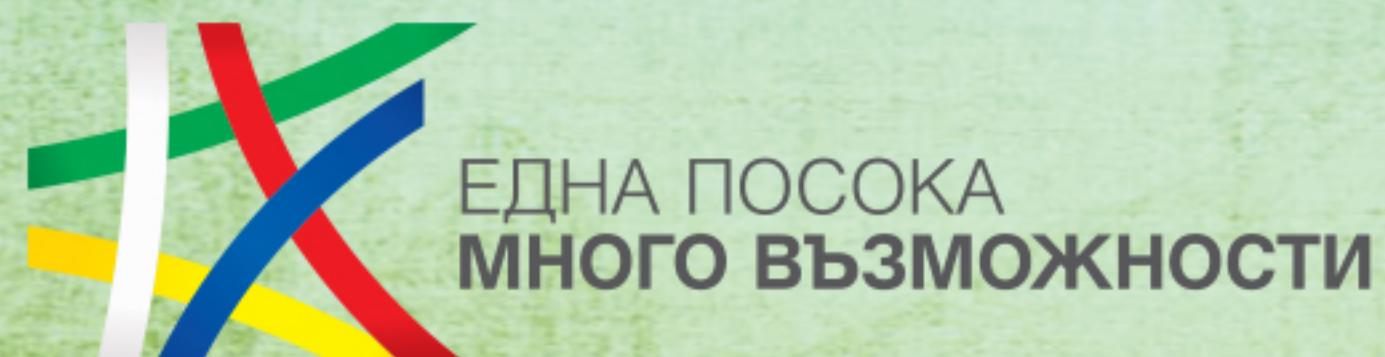
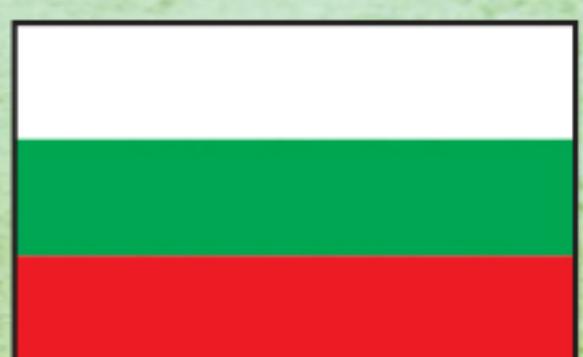
Офис: с. Стамболово, община Стамболово, област Хасково

стая 33, тел.: 03721/2234, в.124, моб.тел. 0879 635767

e-mail: kmet_stambolovo@dir.bg;

mohamed_stambolovo@dir.bg

Отговорност за изразените в тази публикация мнения носи водещата организация по проекта – община Стамболово.

**„Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони“
Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.**
